

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**Крупичпільського відділення стаціонарного догляду КЗ «Ічнянський
територіальний центр соціального обслуговування»
Ічнянської міської ради 09.08.2023**

м. Чернігів, 2023 рік

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі - НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 08.06.2023 групою НПМ здійснено відвідування Крупичпільського відділення стаціонарного догляду КЗ «Ічнянський територіальний центр соціального обслуговування» Ічнянської міської ради.

Відвідування здійснювали наступні члени групи НПМ:

Коренькова Тетяна Юріївна – головний спеціаліст відділу сприяння роботі регіональних представництв – керівник групи НПМ;

Шумна Лариса Петрівна – представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Чернігівській області

Лепеха Алла Григорівна – представник громадської організації.

Адреса розташування місця несвободи: вул. Б. Хмельницького, 13, с. Крупичполе, Прилуцький р-н., Чернігівської області.

Керівництво установи:

Громова Наталія Володимирівна - директор Крупичпільського відділення стаціонарного догляду КЗ «Ічнянський територіальний центр соціального обслуговування» Ічнянської міської ради.

Крупичпільське відділення стаціонарного догляду КЗ «Ічнянський територіальний центр соціального обслуговування» Ічнянської міської ради (далі установа, заклад) функціонує відповідно до Положення, яке затверджене наказом директора Крупичпільського відділення стаціонарного догляду КЗ «Ічнянський територіальний центр соціального обслуговування» Ічнянської міської ради від 12.02.2021.

До установи на постійне або тимчасове проживання приймаються громадяни похилого віку, особи з інвалідністю (які досягли 18-річного віку), особи з невиліковними хворобами, хворобами, що потребують тривалого лікування (з числа осіб працездатного віку на період до встановлення їм групи інвалідності, але не більше, як на чотири місяці), які за станом здоров'я не здатні до самообслуговування, потребують постійного стороннього догляду, соціального обслуговування, медичної допомоги і яким згідно з висновком про стан здоров'я не протипоказане перебування у відділенні стаціонарного догляду.

Максимальна потужність закладу – 22 особи, на дату проведення моніторингового візиту в закладі перебувало 22 особи, з них 8 – осіб з інвалідністю.

Під час візиту члени моніторингової групи поспілкувалися з усіма підопічними наодинці. Мешканці закладу поскаржилися на неналежне або принизливе поводження ставлення до них з боку персоналу, не достатнє харчування, жакхливий догляд.

Попереднє відвідування установи не здійснювалось, тому рекомендації не надавались.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на захист від катування, жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання (стаття 28 Конституції України, стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод).

До функціональних обов'язків персоналу закладу не включено пункти про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження відповідно до статті 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Порушення права на життя (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

Під час огляду підвального приміщення Відділення, яке визначено як укриття, встановлено, в порушення пункту 7 розділу XVII Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затверджені Наказом Мінсоцполітики України від 29.02.2016 № 198, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23 березня 2016 р. за № 432/28562 (далі – Державний стандарт), пункту 25 частини 2 статті 19 Кодексу цивільного захисту України, не здійснено заходів зі спорудження захисних споруд цивільного захисту (підвальних та інших заглиблених приміщень) придатних для укриття отримувачів соціальної послуги стаціонарного догляду та надавачів соціальної послуги і безпечного перебування в них, та які б відповідали Вимогам щодо утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту», затвердженим наказом МВС України № 579 від 09.07.2018, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 липня 2018 року за № 879/3233 (Далі –Вимоги).

Відтак, опитуванням ліжко-хворих та маломобільних підопічних встановлено, що зазначені особи із початком екстреного оповіщення «повітряна тривога» продовжують перебувати у житлових кімнатах. Крім того, укриття не забезпечене первинними засобами пожежогасіння (пункт 5 розділу II Вимог).

Комунікації, інженерні мережі, інженерне та спеціальне обладнання, системи життєзабезпечення захисної споруди потребують ремонту (пункт 7 розділу II Вимог).

В порушення пункту 10 частини першої статті 19, пункту 2 частини 9 статті 33 Кодексу цивільного захисту України, а також пункту 5, підпункту 1 пункту 7 Порядку тимчасового переміщення (евакуації) та забезпечення умов для перебування на території України, де не ведуться бойові дії, або за межами України дітей та осіб, які проживають або зараховані до закладів різних типів, форм власності та підпорядкування на цілодобове перебування, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 27 березня 2022 р. № 385 (далі – Порядок), адміністрацією закладу не здійснено належних заходів щодо

своєчасної підготовки підопічних та персоналу до евакуації на випадок раптового виникнення такої потреби. Зокрема, не визначено можливих маршрутів евакуації, місця евакуації, матеріально-технічної бази необхідної для евакуації громадян, тощо.

Разом з тим, укриття не забезпечене необхідним майном та засобами на розрахункову чисельність пацієнтів та персоналу, що підлягають укриттю, а також не забезпечено лікарськими засобами та медичними виробами (пункт 6 глави 1 розділу VII Вимог) (Фото 1).

Порушення права осіб на гідні умови тримання (стаття 25 Загальної декларації прав людини, стаття 28 Конституції України).

У пункті 39 Типового положення про територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2009 № 1417, серед іншого, визначено, що у відділенні стаціонарного догляду громадяни перебувають на повному державному утриманні, одержують соціальну послугу стаціонарного догляду та відповідно до встановлених норм забезпечуються раціональним чотириразовим харчуванням, у тому числі з урахуванням віку і стану здоров'я, у межах натуральних норм харчування, передбачених для мешканців інтернатних установ.

У порушення пунктів 49 та 51 Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», виявлено, що продукти харчування зберігаються в холодильниках з порушенням санітарних норм та температурного режиму а без первинного пакування, та в недостатній кількості (Фото 2, 3, 4).

Жодна документація по організації харчування не ведеться. Перспективне меню не представлено, добові проби не відбираються. У закладі не забезпечується здійснення контролю за дотриманням натуральних норм харчування, передбачених для мешканців інтернатних установ. Проаналізувавши наявні продукти, можна зробити висновок, що раціон харчування включає малокалорійні не збалансовані страви.

У закладі не забезпечується здійснення контролю за дотриманням натуральних норм харчування, передбачених для мешканців інтернатних установ. Крім того, не забезпечено наявність дієтичного харчування.

Організація питного режиму в закладі здійснюється неналежним чином, що не забезпечує вільного доступу підопічних до питної води. Зокрема, у кімнатах отримувачів соціальної послуги, в порушення розділу VI Мінімальних норм забезпечення предметами, матеріалами та інвентарем громадян похилого віку, інвалідів та дітей-інвалідів в інтернатних установах та територіальних центрах соціального обслуговування (надання соціальних послуг) системи соціального захисту населення, визначених Наказом Міністерства соціальної політики України від 19.08.2015 № 857, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 04.09.2015 р. за № 1068/27513 відсутні склянки та графин для питної води, у зв'язку із чим підопічні змушені пити воду безпосередньо з-під крана.

У порушення статті 22 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» приміщення харчоблока та деякі кімнати

контактною інформацією про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини не відповідає актуальним посадам. Не забезпечується в закладі право на звернення (стаття 40 Конституції України). Відсутній журнал звернень, скарг та пропозицій підопічних і відвідувачів відділення.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Чернігівській обласній військовій адміністрації:

вжити невідкладних заходів щодо усунення наведених порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду, а також причин та умов, що сприяють таким порушенням, їх недопущення у подальшій діяльності Крупичпільського відділення стаціонарного догляду КЗ «Ічнянський територіальний центр соціального обслуговування» Ічнянської міської ради.

Ічнянській міській раді Прилуцького району Чернігівської області:

забезпечити контроль за якістю харчування і соціально-побутового обслуговування підопічних закладу;

сприяти у фінансуванні та виділенню коштів, зокрема з залученням благодійних організацій, для проведення ремонтних робіт Крупичпільського відділення стаціонарного догляду КЗ «Ічнянський територіальний центр соціального обслуговування» Ічнянської міської ради;

облаштувати укріття з урахуванням вимог чинного законодавства.

Крупичпільському відділенню стаціонарного догляду КЗ «Ічнянський територіальний центр соціального обслуговування» Ічнянської міської ради:

забезпечити дотримання вимог Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів»;

вжити заходів щодо отримання ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики або укладення договору із закладом охорони здоров'я;

забезпечити надання соціальної послуги стаціонарного догляду у відповідності до Державного стандарту стаціонарного догляду, затвердженого Наказом Міністерства соціальної політики України 29.02.2016 № 198;

організувати профілактичний медичний огляд підопічних вузькими спеціалістами;

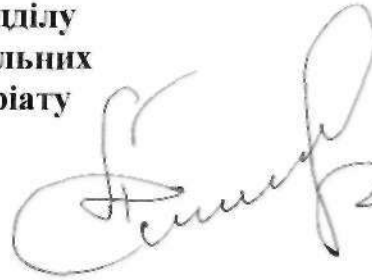
забезпечити обстеження осіб з інвалідністю МСЕК з метою оформлення та коригування індивідуальних програм реабілітації, виконання реабілітаційних заходів і здійснення контролю за їх виконанням;

здійснити внесення до посадових інструкцій (функціональних обов'язків) медичного персоналу та інших осіб пунктів про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання;

розмістити на стендах актуальну інформацію про права підопічних, адреси та номери телефонів гарячих ліній організацій та посадових осіб, а також контактні телефони Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Додаток: Фотознімки отримані за результатами відвідування
Крупичпільського відділення стаціонарного догляду КЗ «Ічнянський
територіальний центр соціального обслуговування» Ічнянської міської ради.

**Керівниця групи НПМ
Головна спеціалістка Відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Верховної Ради України
з прав людини**

Тетяна КОРЕНЬКОВА

Додаток
про результати відвідування місця несвободи
для виконання функцій національного превентивного механізму

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

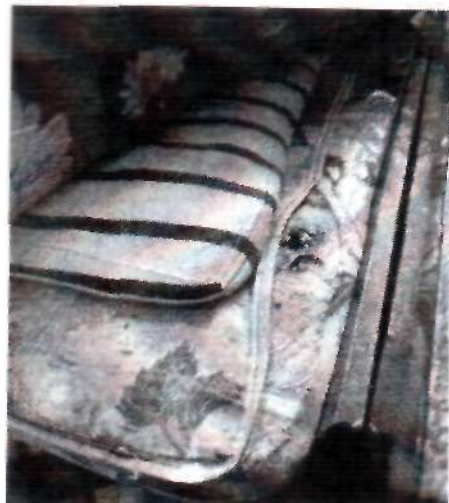
Фото 5

Фото 6

Φοτο 7

Φοτο8

Φοτο 9

Φοτο 10

Φοτο 11

